

Den optimale goldkofodring

Niels Bastian Kristensen

KvægKongres 2022

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

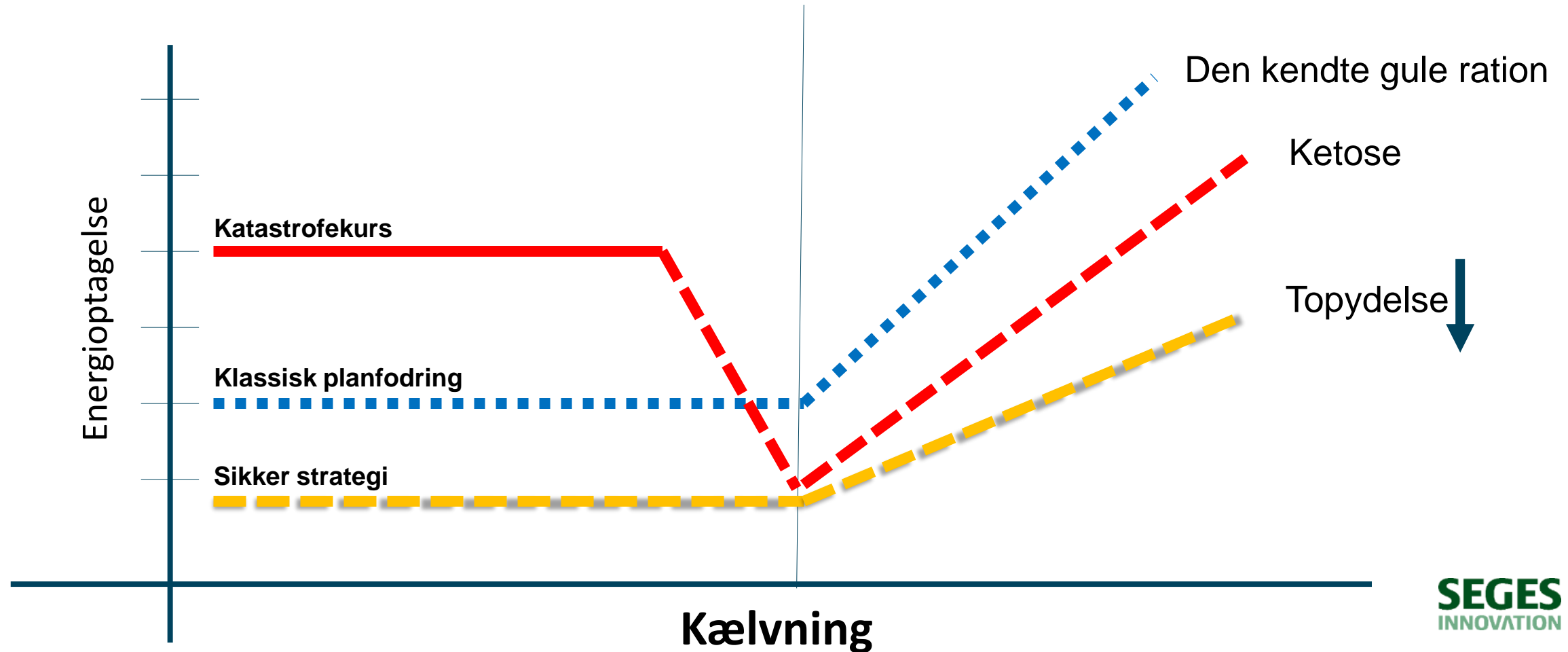

Den optimale goldkofodring på din bedrift findes, men du skal selv hjem og finde frem til den

- Der findes flere opskrifter på succesfuld goldkofodring
- Der findes endnu flere opskrifter på fodring af goldkøer, der ikke giver de ønskede resultater
  - svære opstarter
  - mælkefeber, ketose, løbedrejninger, stor negativ energibalance
  - høj ko-dødelighed
  - ufuldstændig udnyttelse af køernes produktionspotentiale

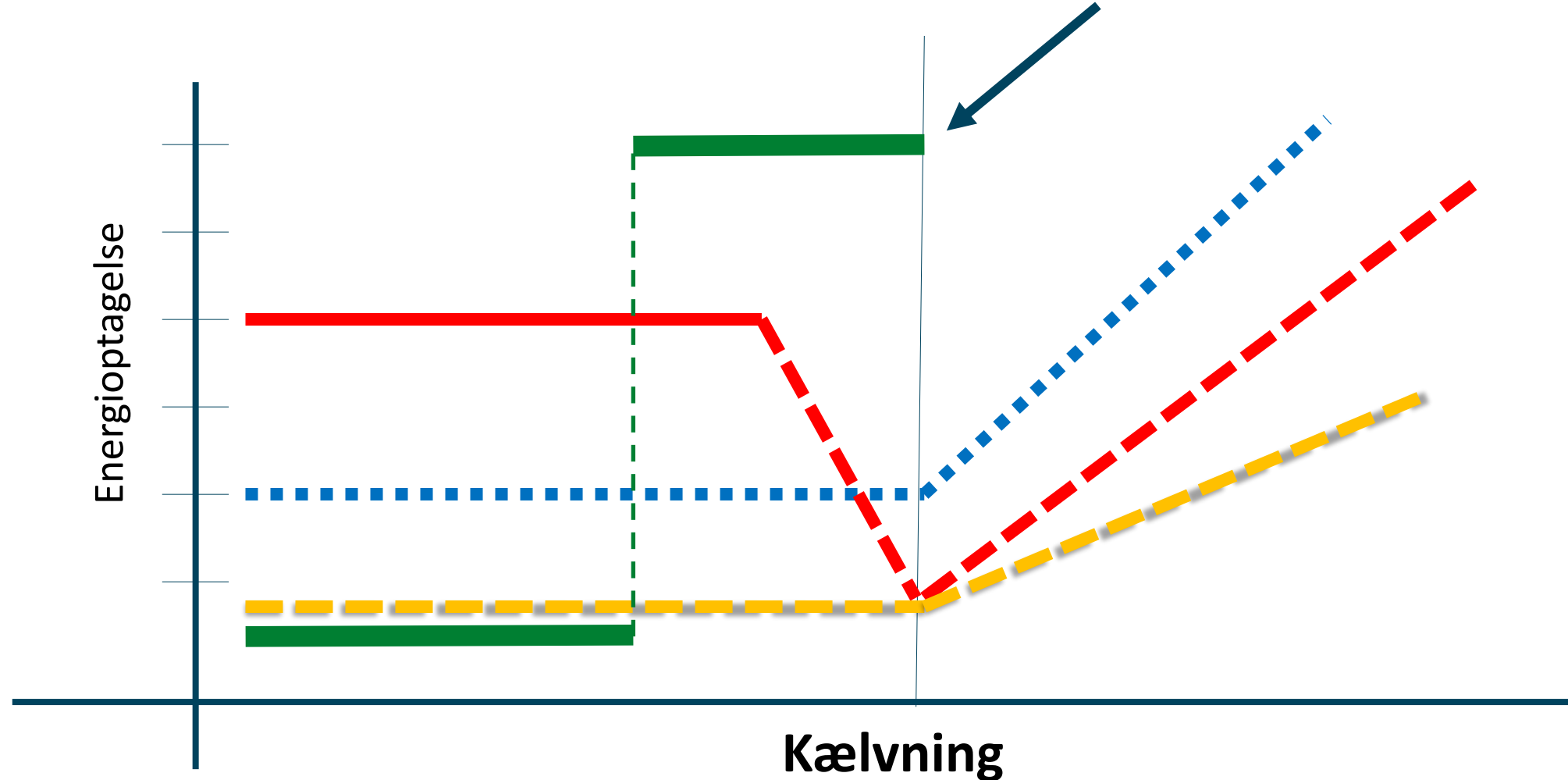

De klassiske udfordringer med strategien for foderstyrke til goldkøer

Fasefodring gør det muligt at kombinere lav foderstyrke i starten af goldperioden (Far-OFF) og høj foderstyrke i sen goldperiode (Close-UP)

Kombination af lav og høj foderstyrke

Fasefodring af goldkøer

– en mulighed mange bør overveje

Far-OFF

Kontrolleret lavt foderniveau
 Ketogen græsbaseeret fodring
 Høj CAB
 Beskedent behov for supplerende
 mineraler

Close-UP

Højt foderniveau
 Aktiv forsuring, lav CAB
 Høj AAT (+1000 g/dag)
 Adaptation til stivelse (majsensilage)
 Supplerende Mg, Na og E-vitamin

Uge	-9	-8	-7	-6	-5	-4	-3	-2	-1	K
Dag	-63	-56	-49	-42	-35	-28	-21	-14	-7	0
Far-OFF	Hatched		Solid Green				Hatched			
Close-UP						Hatched		Solid Orange		

Fra afgoldning til nykælver

**Far-OFF
rationen**

=

effektivt

afgoldningsfoder

Fasefodring
giver derfor ikke
altid behov for
flere
foderblandinger

Standard Far-OFF med græsensilage + halm

- Græsensilage
- Halm 0-45
- Type / bas

Rapsskrå eller
græsset er fo

Jersey korrektion

Erfaringer uden større forsøgsbackup
indikerer, at vi skal bruge væsentlig mindre
halmfortynding i Far-OFF rationer til Jersey

Fortsat anbefaling at:

- Rationen er ketogen (græsbaseret)
- Foderstyrke skal være lav nok til at sikre fravær af ketose ved kælvning

6
race

Close-UP ration med forsuring (hyppig blanding)

- Standardration (tung race / Jersey) 13,5 / 11,5 kg TS
- Majsensilage 70-75 % af tørstof
- Rapskage eller rapsskrå 15-23 % af tørstof
- Mineralblanding uden magnesium evt. med ammoniumklorid
- Magnesiumklorid hexhydrat 100-250 g/ko

Calciumklorid kan erstatte en del af det tilsatte magnesiumklorid. Brug f.eks. 100 g magnesiumklorid og juster med calciumklorid

Goldmineralblanding uden Mg
med ammoniumklorid (90 g/dag)

Uden ammoniumklorid 60 g/dag

Fra KvægInfo 2578

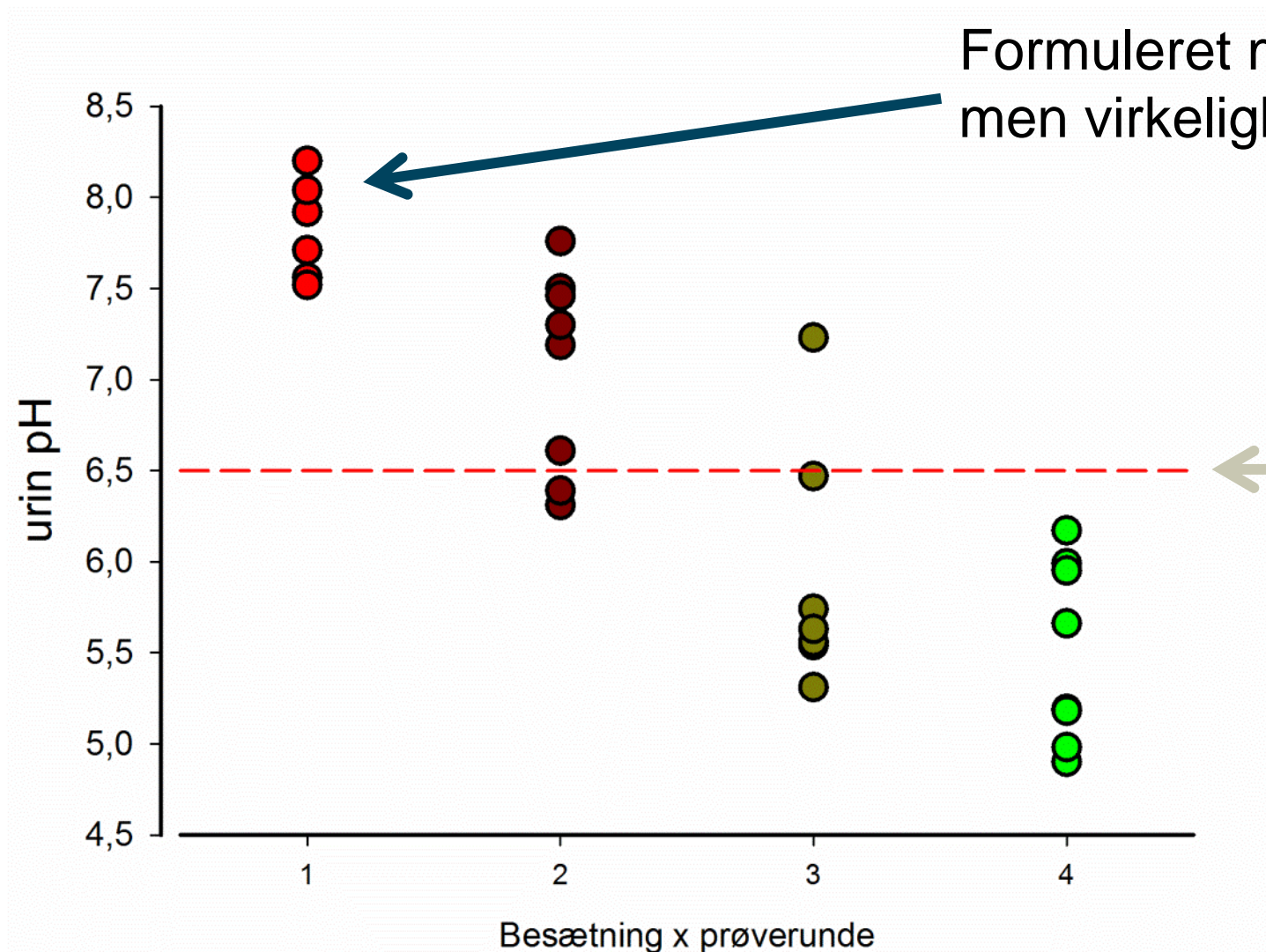
- Mosegården Boviflex 23401
Close-UP Ammon
- Vilomix Novamin Gold NBK
- DLG Goldko Close-UP Ammon
- NutriMix Gold Ammon CloseUp
25 kg

Magnesiumklorid hexhydrat
100-250 gram/ko

Eller 100 g $MgCl_2$ kombineret med
 $CaCl_2$

Forsuring – husk opfølgning

Formuleret med negativ CAB,
men virkeligheden var en anden

Bruges forsuring til
forebyggelse af
mælkefeber, så tjek
urin-pH ved
foderskift.

Urin-pH skal ligge
under 6,5.

Forsuring kræver styring af fodertildelingen

Foderran er en risiko ved forsuring og skal forhindres

Mange steder vil det være en god idé at sætte navn på risici

Fodring af kælvkvier op til kælvning

- Kælvkvier har ingen gavn af fuld forsuring
- Køernes fuldfoder kan være en løsning
- Hvad skal kælvkvierne fodres med hvis køernes fuldfoder ikke er optimalt?

IKKE forsuret Close-UP foder

En robust løsning er græsensilagefortyndet Close-UP ration (25:75)

Kælviekvieblanding fremstilles ud fra et overlæs af Close-UP ration og kan også anvendes som overgangsblanding mellem Far-OFF og Close-UP

Far-OFF

Overgang

Close-UP

Græspulp af ensilage giver måske mulighed for at opnå en robust græs-baseret forsuret Close-UP ration for økologer mfl.

Igangværende forsøg, ingen konklusioner endnu, men jeg hører gerne fra interesserede

Testopstilling til indledende test, ikke produktions-løsning

Fasefodring af goldkøer DKC-forsøg 2021

Niels Bastian Kristensen og Ditte Kalms,
SEGES Innovation

Mogens Larsen, AU

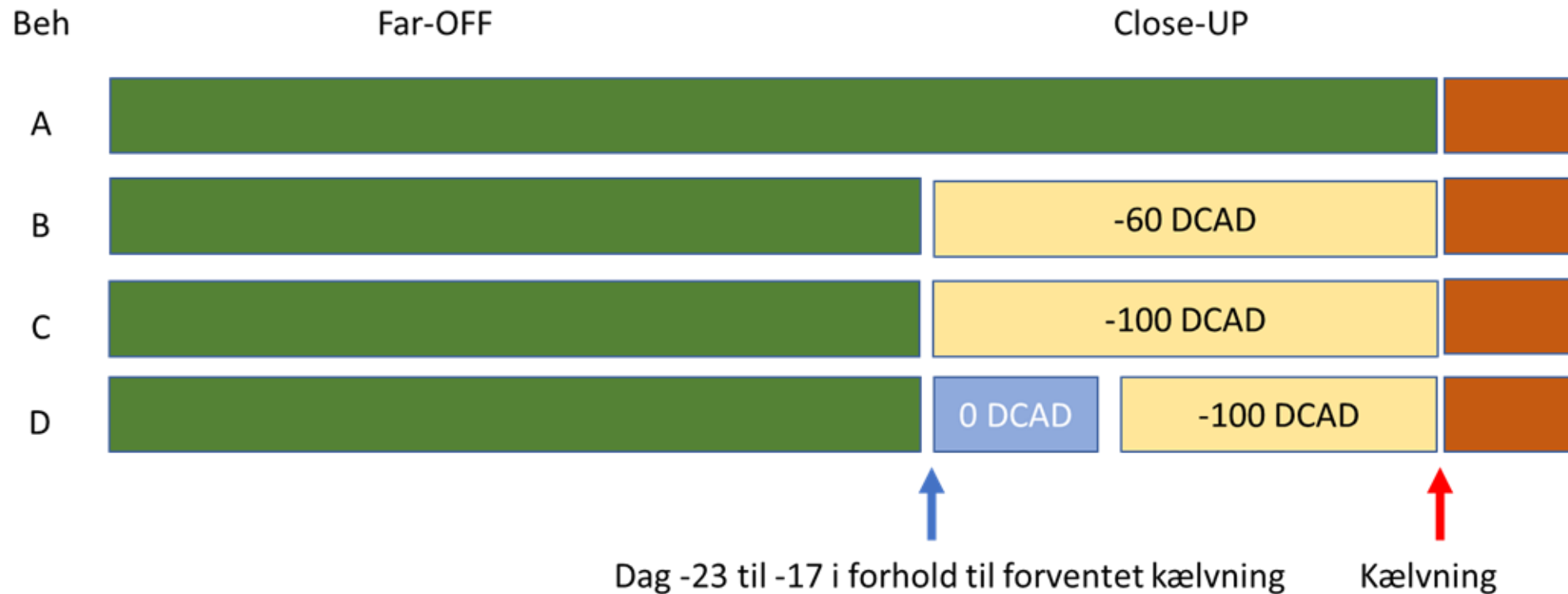
Einar Vargas Bello Perez, KU

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

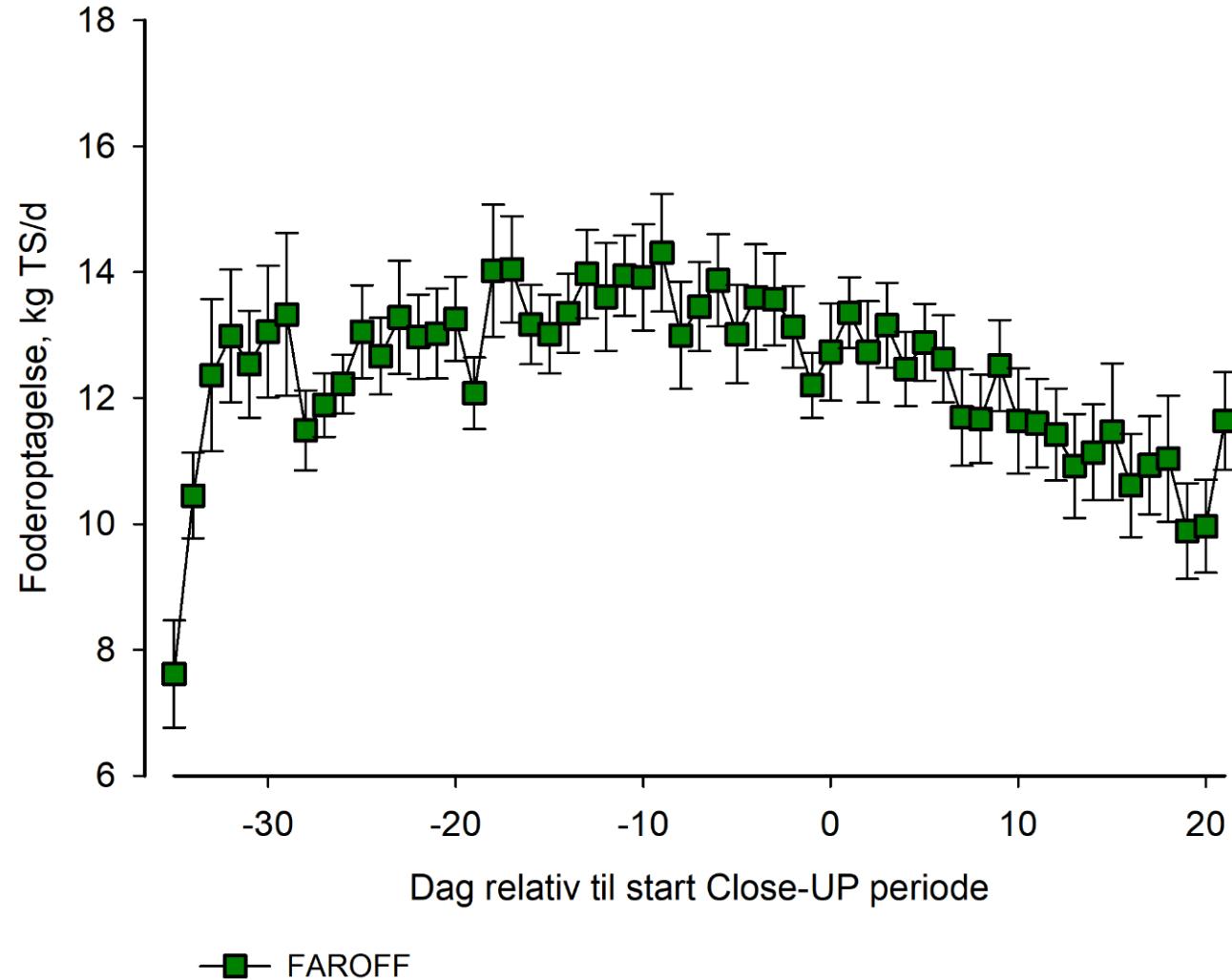
SEGES
INNOVATION

Forsøgsbehandlinger 2021

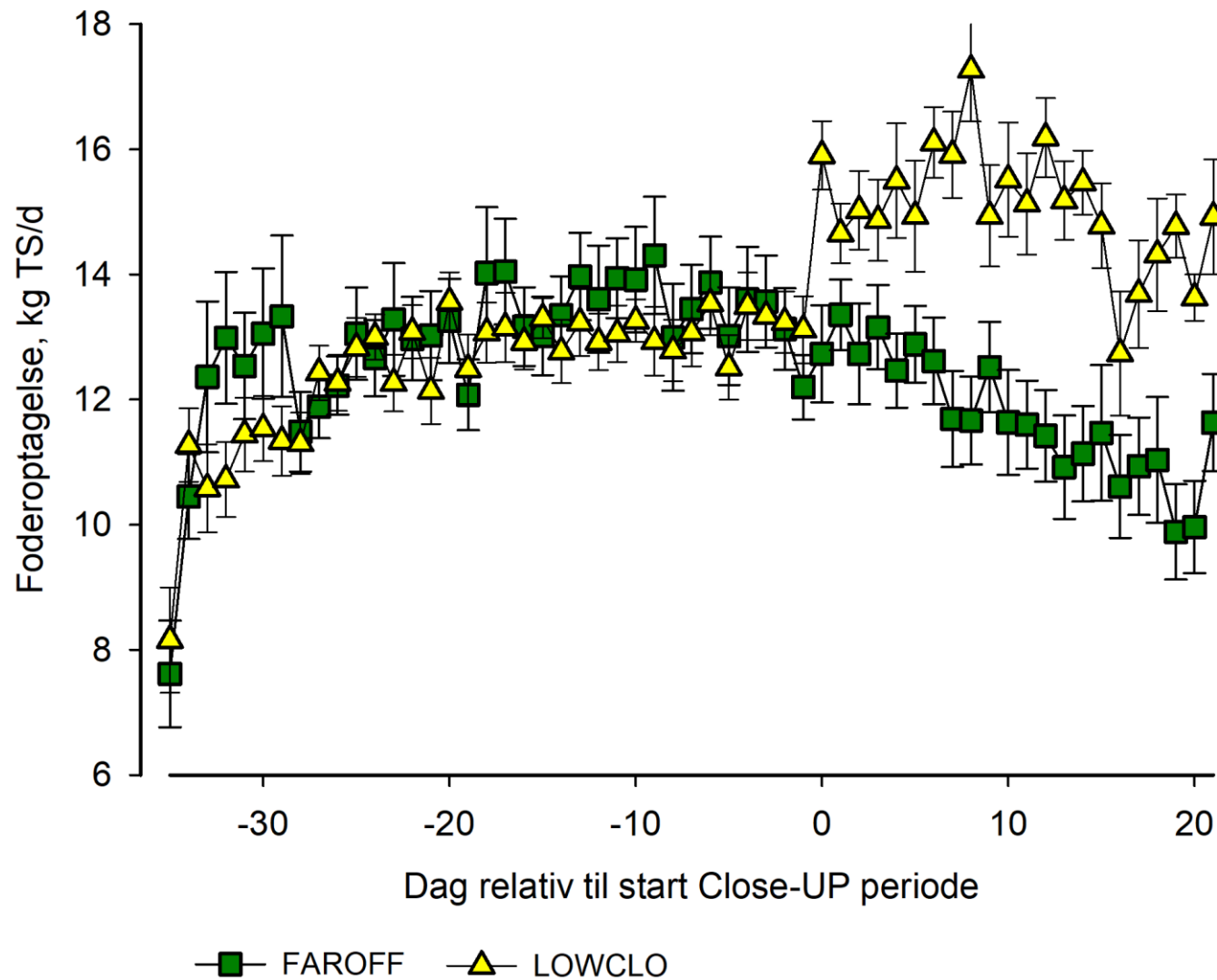

Foderoptagelse goldperiode

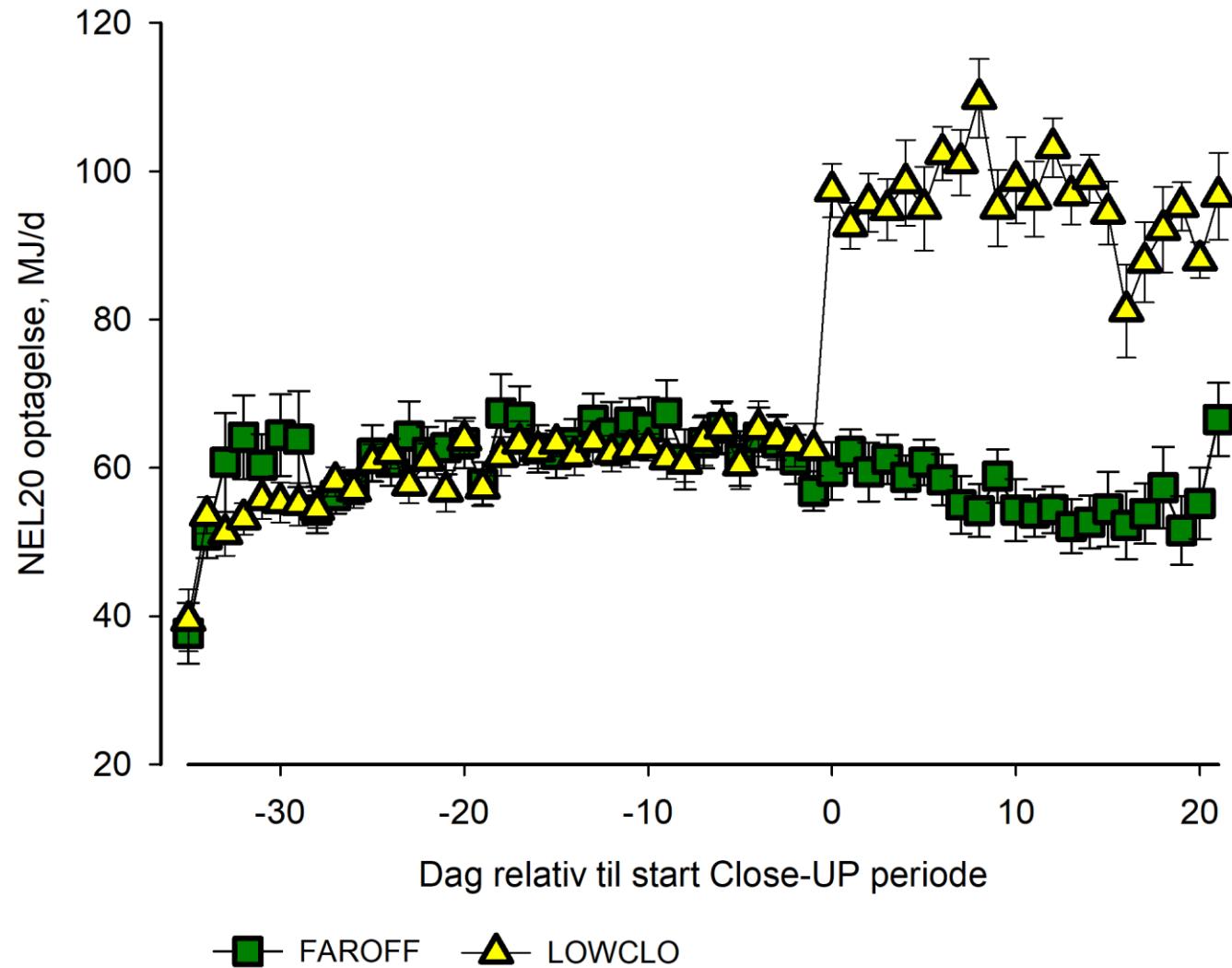

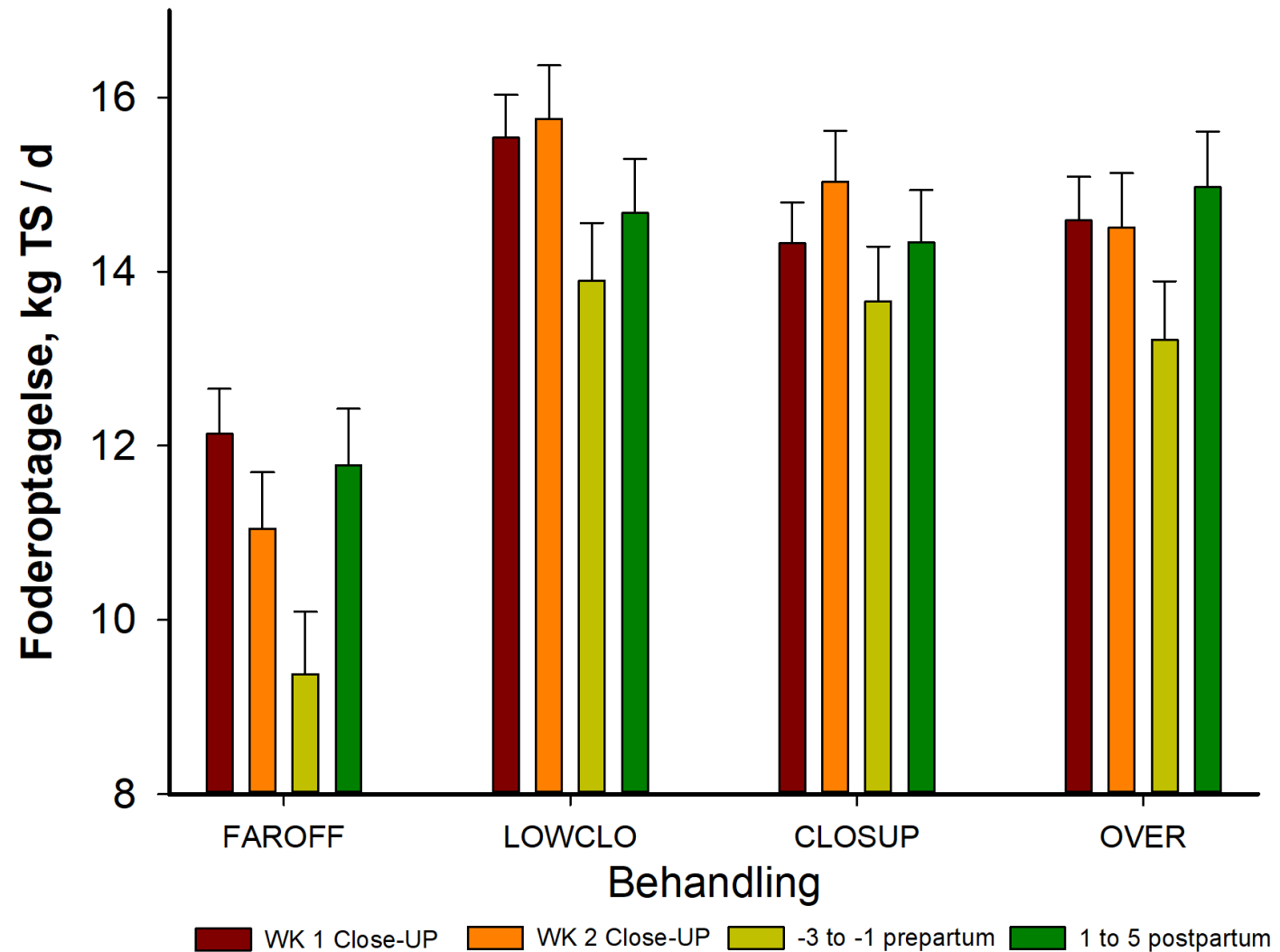
Foderoptagelse goldperiode

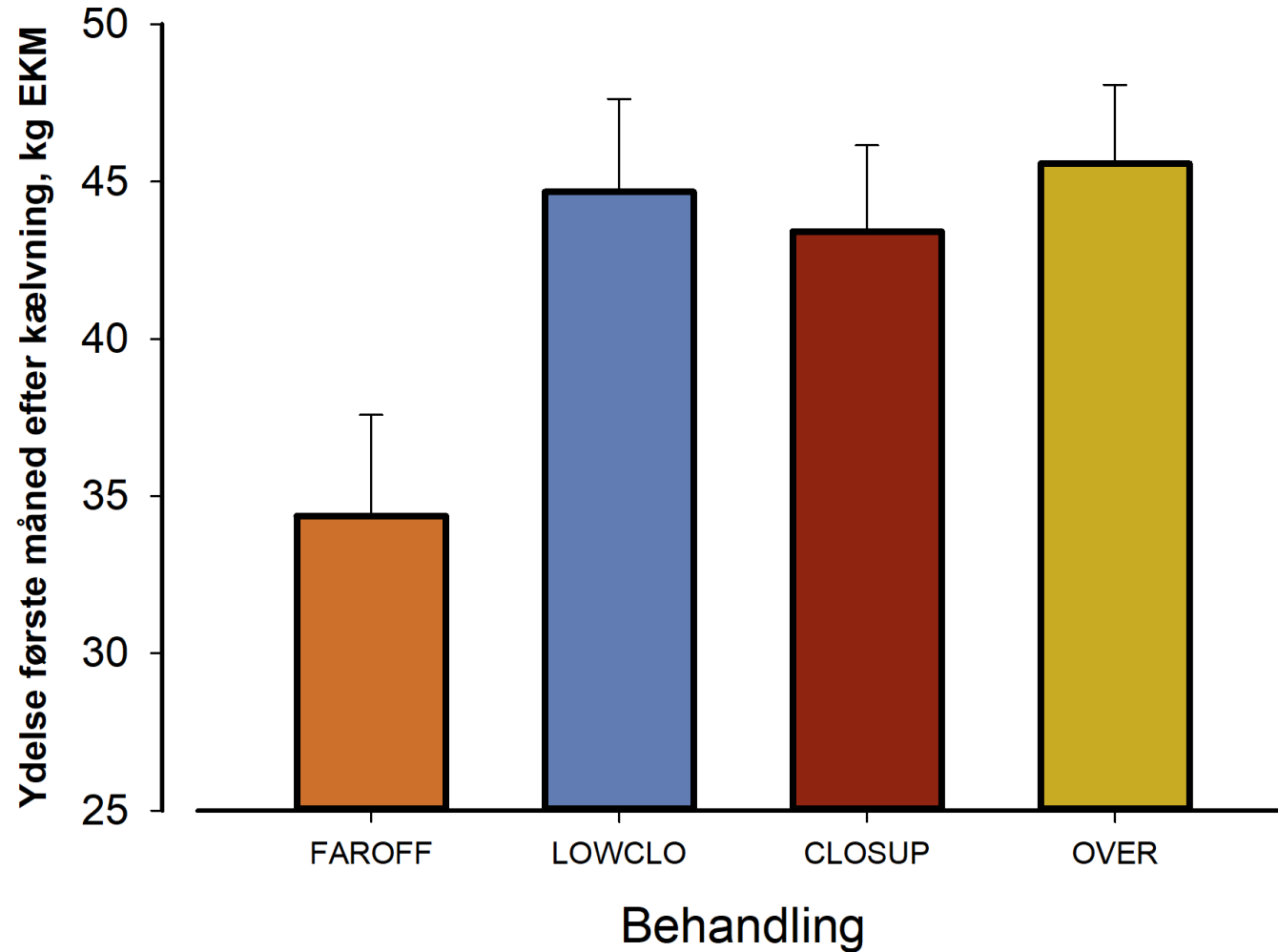
NEL20 - profiler

Overblik – foderoptagelse

Ydelseskontrol før dag 40 efter kælvning

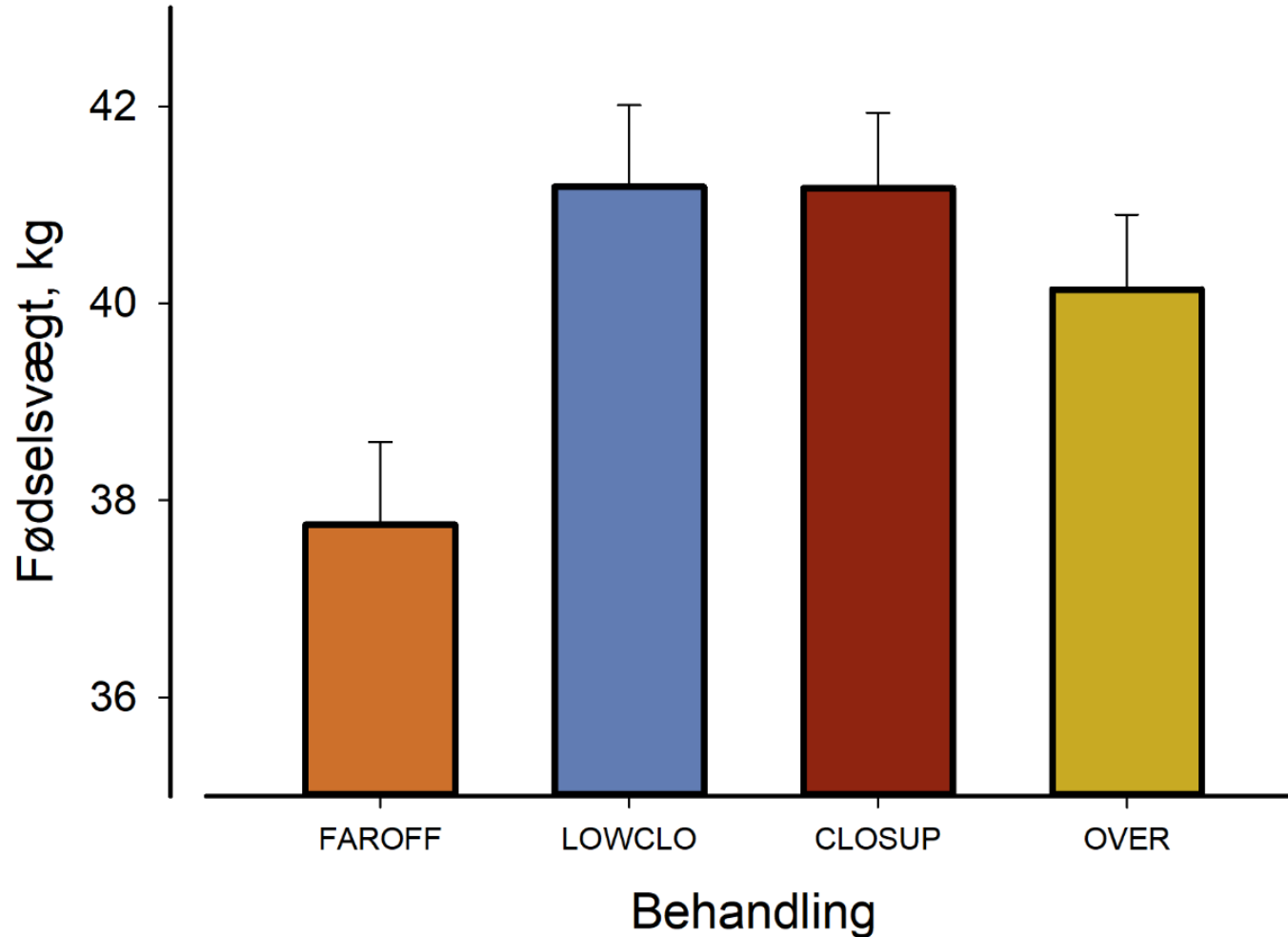

P = 0,05

Lsmeans
Model inkluderer paritet
og drægtighedslængde

Fødselsvægt

LSmeans fødselsvægt

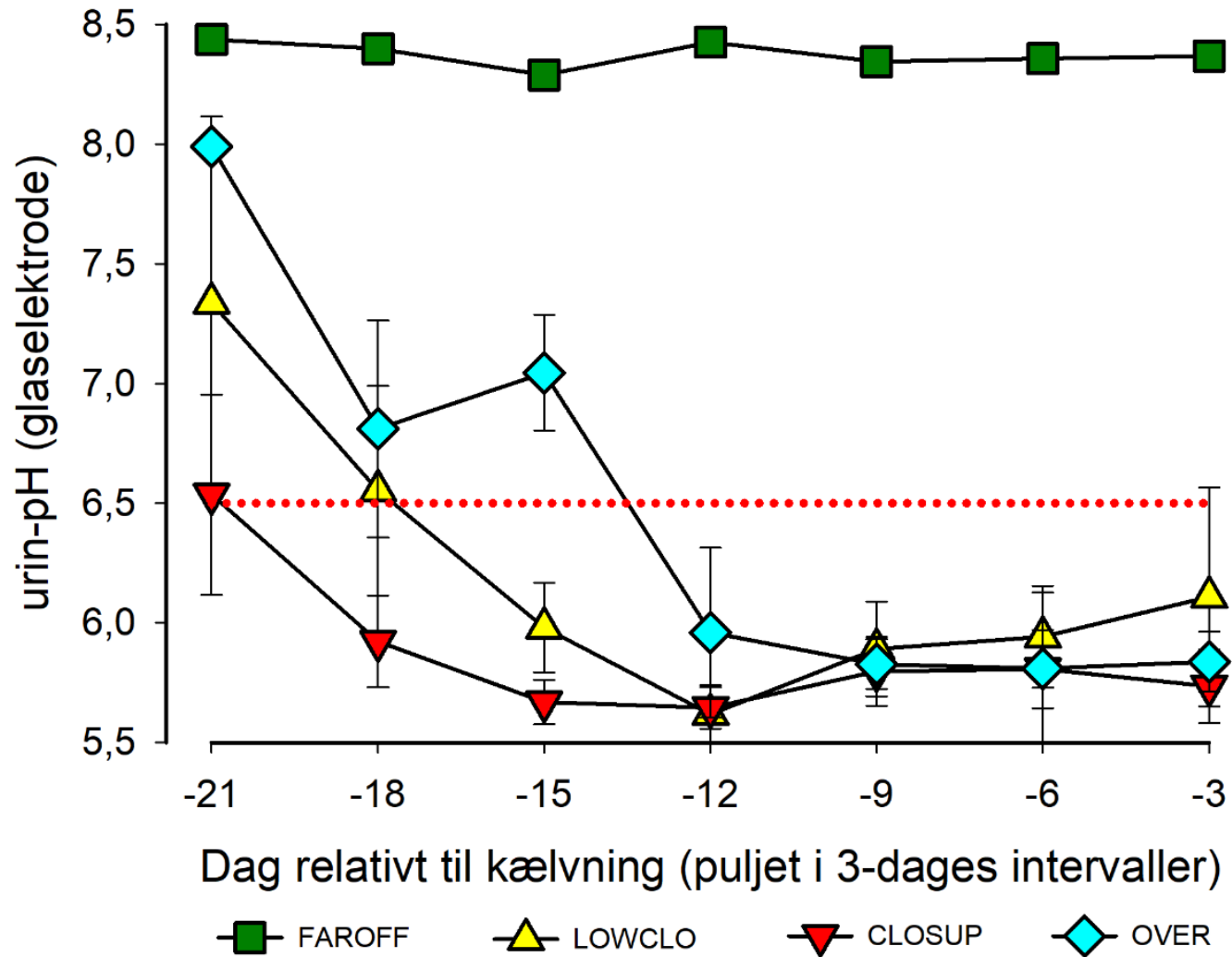
Behandling $P = 0,01$

Kalvens køn $P < 0,01$

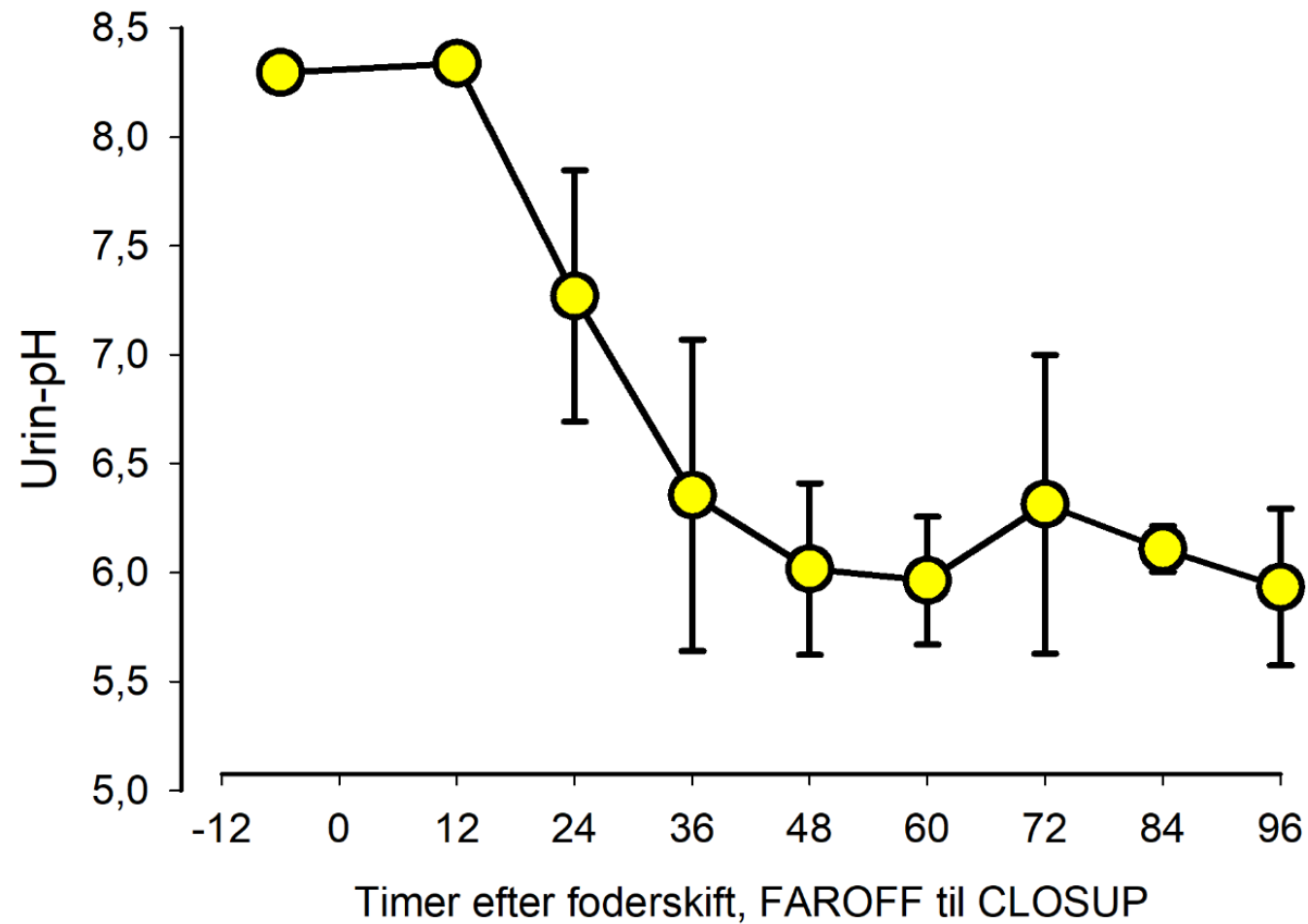
Drægtighedslængde $P < 0,01$

Tvillinger ikke inkluderet

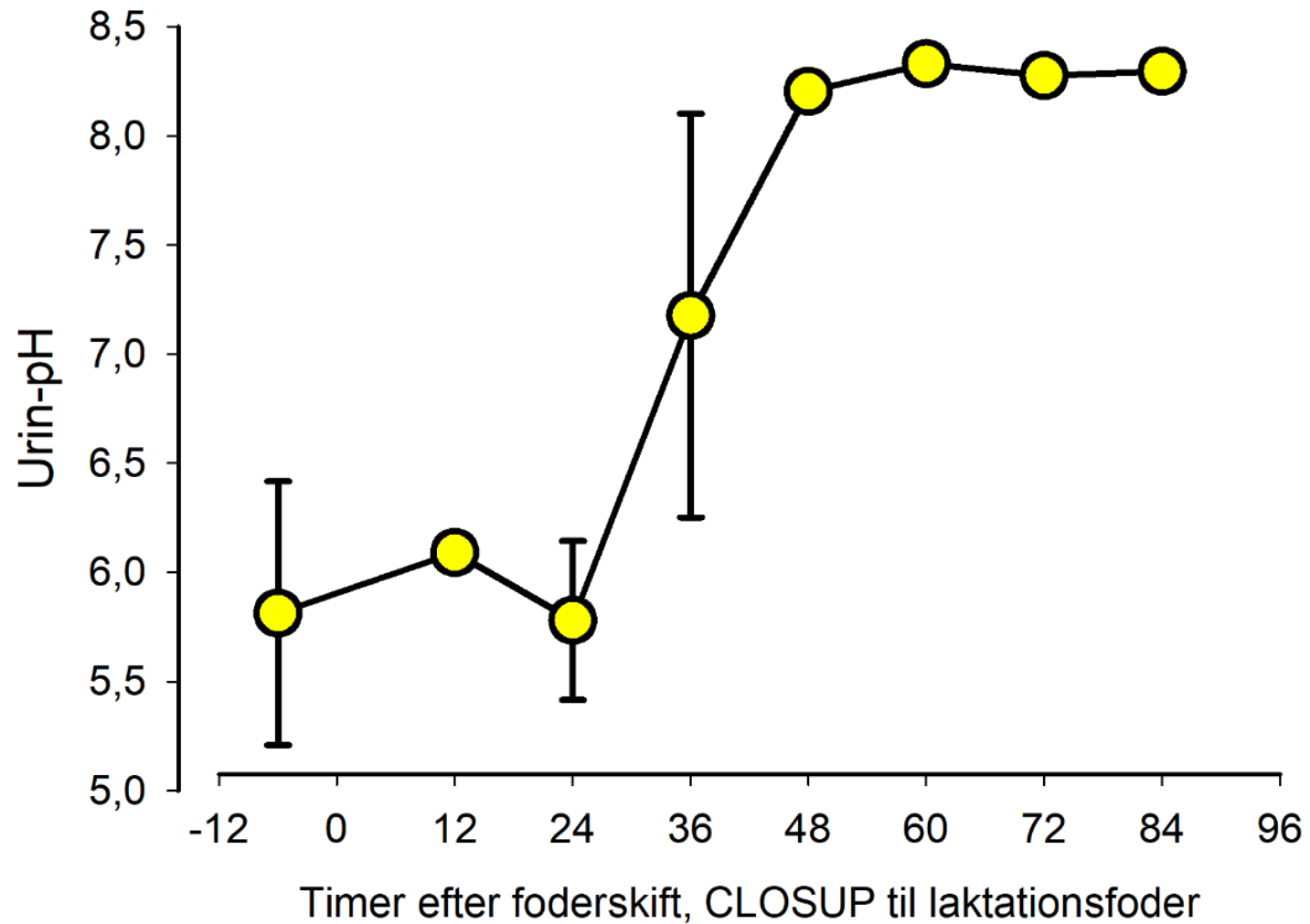
Urin-pH

Forsuringsdynamik

Alkalisering efter kælving

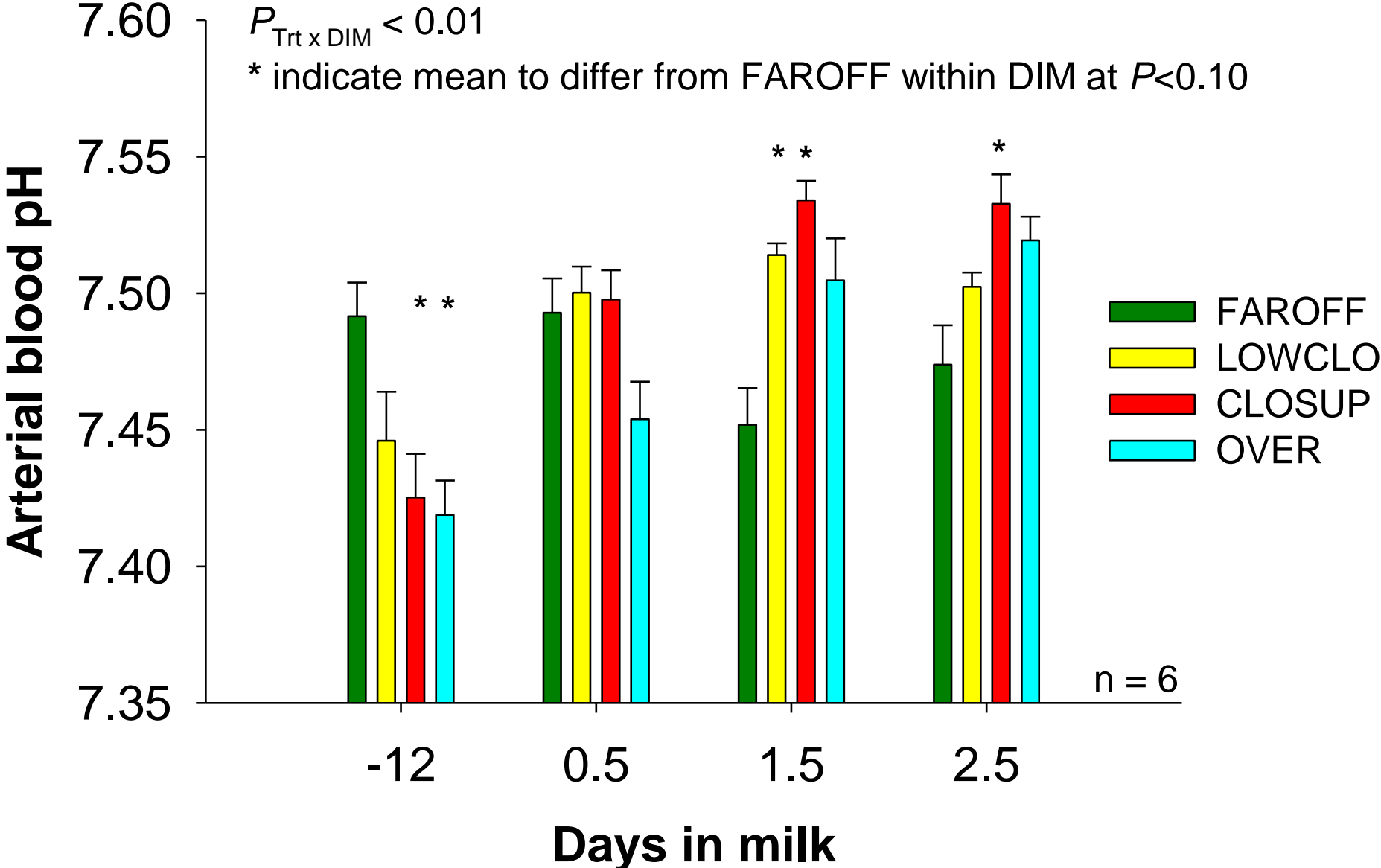

Udtagning af arterielle blodprøver fra ørearterie

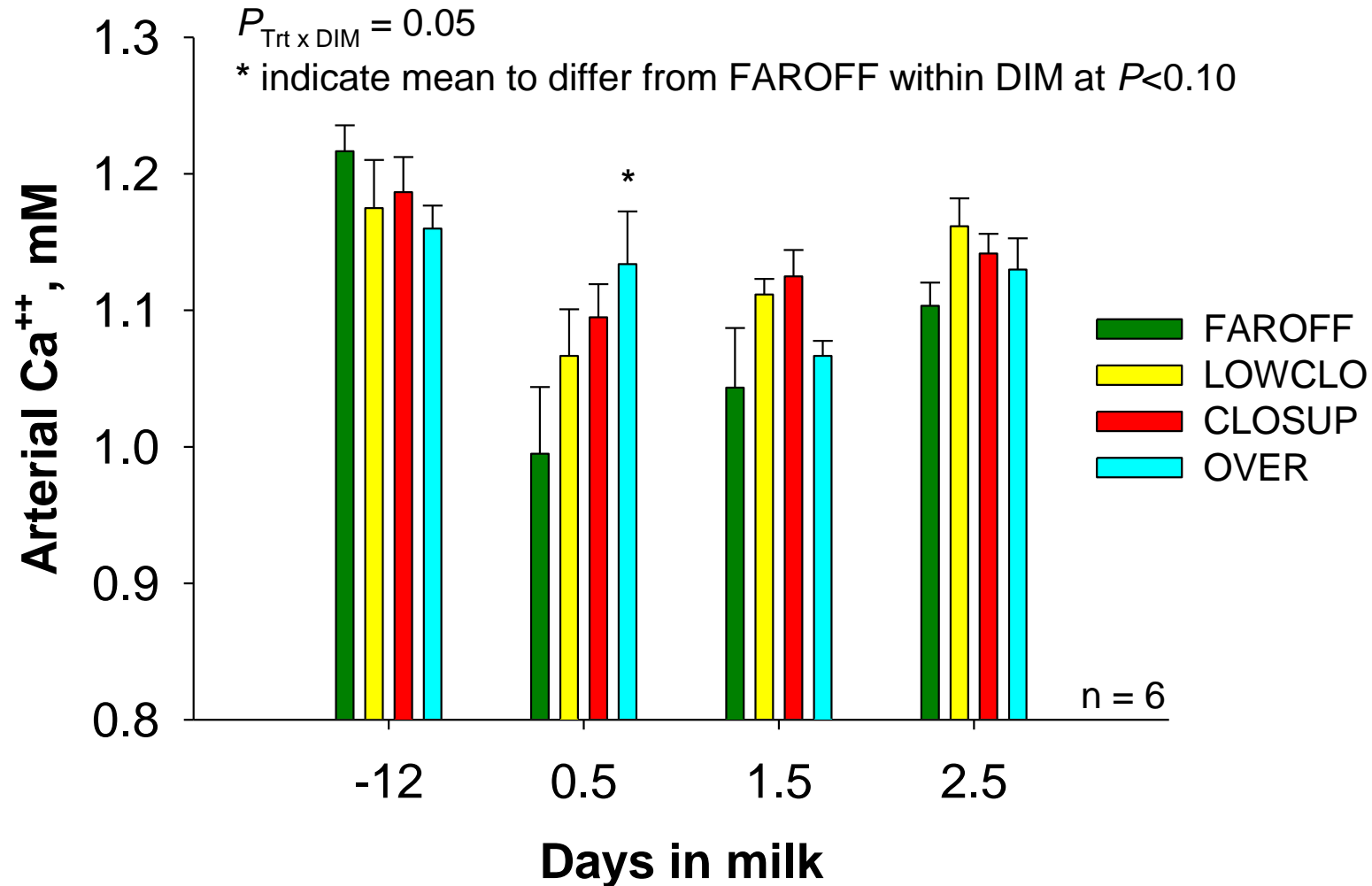

pH i arterielt blod

Ioniseret Calcium ved målt pH i arterielt blod

$$cCa^{++}(7,4) = cCa^{++} \times 10^{-0,24(7,4-pH)}$$

Opsummering – forsøg

- Betydelig foderoptagelseseffekt af lav kontra høj foderstyrke i Close-UP perioden
- Foderskift fra Far-OFF til Close-UP giver en brat stigning i energiomsætning uden at inducere ustabil foderoptagelse (giver den energioptagelse af Close-UP goldkøer, som vi for 20 år siden kun kunne drømme om)
- Markant lavere ydelse i tidlig laktation hos køer fodret med lav foderstyrke i hele goldperioden
- Foderændringer giver hurtige omslag i forsuring, giv de gamle køer Close-UP foder de første 12 til 24 timer efter kælvning, hvis der er tegn på mælkefeber efter kælvning

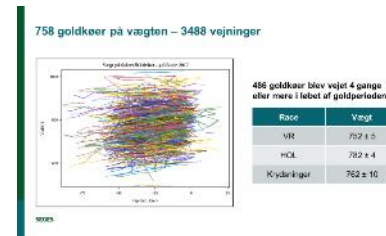
Opsummering – overordnet

- Den videnskabelige litteratur, forsøg og praktiske erfaringer viser samstemmende, at fasefodring af goldkøer er kommet for at blive
- Hvis der er problemer i en besætning omkring overgang til ny laktation, er der ingen gyldige undskyldninger for ikke at søge mere optimal goldkofodring
- Der er mange veje til ”god goldkofodring”, første prioritet er at finde den rigtige ”vej” til din besætning
- Husk opfølgning

Tak for opmærksomheden

Find mere baggrund i indlæg fra tidligere kongresser

Kvægkongres 2018

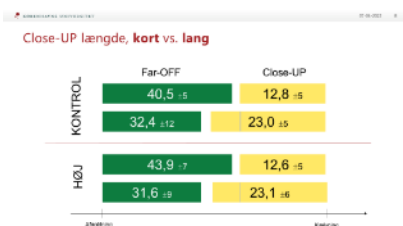
Test af Far-OFF fodring

Kvægkongres 2019

Test af goldkoensilage

Kvægkongres 2020

Test af Close-UP periodelængde og foderstyrke

STØTTET AF
Mælkeafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION